

วิัฒนาการของการประกันสังคม

ระบบประกันสังคมมีพัฒนาการอันยาวนานนับร้อยปี เริ่มจากการนำระบบประกันสังคมมาใช้กับประเทศนั้ง ซึ่งกว่าจะประสบผลสำเร็จนั้นต้องผ่านกระบวนการ และขั้นตอนของการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการเป็นระยะเวลานาน ความสำเร็จของการใช้ระบบประกันสังคม จึงเป็นสิ่งที่ประเทศไทยต้องให้ความสนใจอยู่รับ และนำไปใช้ในประเทศของตนในเวลาต่อมา วิัฒนาการของระบบประกันสังคมเริ่มจากในต่างประเทศ ประเทศไทยเป็นหนึ่งในหลายประเทศที่ใช้ระบบประกันสังคม แต่กว่าจะมีกฎหมายบังคับใช้เป็นรูปธรรมนั้น ได้มีวิัฒนาการของการต่อสู้ให้ได้มาซึ่งระบบประกันสังคม มาตรฐานเช่นกัน

ในหน้าได้กล่าวถึงวิัฒนาการของระบบประกันสังคมใน 2 หัวข้อ และกล่าวถึงสาระสำคัญของพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 ขอสังเขป ในหัวข้อสุดท้ายตามลำดับ ดังนี้

- 3.1 วิัฒนาการของระบบประกันสังคมในต่างประเทศ
- 3.2 วิัฒนาการของระบบประกันสังคมในประเทศไทย
- 3.3 สาระสำคัญของพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533

3.1 วิัฒนาการของระบบประกันสังคมในต่างประเทศ

ประเทศไทยเป็นประเทศแรกที่ได้เริ่มใช้ระบบประกันสังคม ในปี ค.ศ. 1883 สมัยที่เจ้าชายบิสมาร์ค (Bismarck, Oho Von) (ค.ศ. 1800–1863) เป็นนายกรัฐมนตรี พัฒนาการของระบบประกันสังคมในเยอรมันได้ดำเนินต่อต่องามากกว่า 140 ปี ควบคู่ไปกับการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ของประเทศ ประวัติศาสตร์อันยาวนานของการประกันสังคมแสดงให้เห็นถึงความเนื่องนุ่ม ความต่อเนื่องของระบบที่เปลี่ยนแปลงควบคู่กับกระแสของประวัติศาสตร์ ตลอดระยะเวลา กว่าหนึ่งศตวรรษดังกล่าว ได้มีความพยายามที่จะริเริ่มวิธีการใหม่ๆ และแก้ไขปรับปรุงวิธีการเดิมเพื่อช่วยให้ระบบการประกันสังคมอยู่รอด และอำนวยประโยชน์แก่ประชาชนในประเทศ

อย่างแท้จริง การแก้ไขปรับปรุงตลอดจนการริเริ่มดังกล่าวนั้น หลายกรณีได้กล่าวเป็นวิธีการที่เป็นสากล และถูกนำไปใช้ในประเทศต่างๆ อย่างแพร่หลายในเวลาต่อมา (ศักดิ์ศรี บรินดาบรรพตชาตติ, 2533 : 88) ซึ่งการใช้ระบบประกันสังคมในประเทศไทยมีนัยสำคัญ ประับความสำเร็จ ทำให้ประชาชนมีหลักประกันในสังคม และช่วยบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนได้อย่างมาก จนเป็นที่ยอมรับของประเทศไทยในกลุ่มสแกนดิเนเวียและอังกฤษ ซึ่งได้นำระบบประกันสังคมของประเทศไทยยอมรับไปปรับปรุงใช้ในประเทศไทยของตน นอกจากนี้ประเทศไทยอื่นๆ ในทวีปยุโรป ก็ได้นำหลักการประกันสังคมไปใช้กันอย่างแพร่หลาย เมื่อสหภาพโลกครั้งที่หนึ่งได้สัมสุดลง สำหรับในทวีปอเมริกานั้น ประเทศไทยสร้างอเมริกาเป็นประเทศแรกที่เริ่มนําระบบประกันสังคมมาใช้ในสังคมของประธานาธิบดีแฟรงคลิน ดี รูสเวลต์ หลังจากนั้นไม่นานประเทศไทยอื่นๆ ก็นำไปใช้ในประเทศไทยของตน ไม่ว่าจะเป็น แคนาดา บรัสเซล หรือเม็กซิโก หรือแม้แต่ในประเทศออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และอีกหลายประเทศในทวีปแอฟริกา รวมทั้งประเทศไทยในกลุ่มตะวันออกกลาง ก็ได้นําระบบประกันสังคมมาใช้กันอย่างแพร่หลาย

ประเทศไทยในทวีปเอเชียที่เริ่มนําระบบประกันสังคมมาใช้ คือ ประเทศไทยที่อยู่ใน โดยเริ่มใช้ในปี พ.ศ. 2524 สำหรับกรณีประสนอันตราย หรือเจ็บป่วย หรือเป็นโรคที่เกิดขึ้นเนื่องจากการทำงาน และได้ขยายการประกันสังคมออกไปจนเป็นระบบประกันสังคมที่สมบูรณ์ ทัดเทียมกับในทวีปยุโรปและอเมริกา ส่วนประเทศไทย อีก เช่น สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ปากีสถาน อินเดีย ตุรกี เกาหลีใต้ ไต้หวัน ญี่ปุ่น อิหร่าน อิรัก เป็นต้น ได้ริเริ่มมีระบบประกันสังคม และกำลังขยายการประกันสังคมให้สมบูรณ์ต่อไป (วิชัย โถสุวรรณจินดา, 2534 : 5-6)

การที่ไทยประเทศไทยได้จัดระบบประกันสังคมขึ้นใช้ในนี้ นอกจากเพาะความล้มเหลวที่ผลของการใช้ระบบประกันสังคมในประเทศไทยยอมรับแล้ว ยังสืบเนื่องมาจาก การจัดตั้งลัคนาชาติ ของฝ่ายพันธมิตร ภายหลังสหภาพโลกครั้งที่หนึ่งยุติลงเมื่อ 2462 ซึ่งภายในสัมนาชาติ นี้ได้ตั้งองค์การชื่อญพิเศษขึ้นเรียกว่า "องค์การกรรมกรระหว่างประเทศ" (International Labour Organization หรือ ILO) องค์การ ILO ได้นำเอาความรู้ทางกฎหมายและวิธีปฏิบัติ

มาเผยแพร่ย่างกว้างชวางทั่วโลก เป็นเหตุให้ประเทศไทยเจริญทางด้านอุตสาหกรรม ให้ความสนใจจัดระบบประกันสังคมขึ้นในหลายประเทศ แต่ยังไม่กว้างชวางมากนัก ต่อมาหลังจากสังคրามโอลิมปิกครั้งที่สองยุติลงเมื่อ 2488 สันนิบาตชาติถูกเปลี่ยนชื่อเป็น สหประชาชาติ และองค์การกรรมกรระหว่างประเทศเปลี่ยนชื่อเป็น "องค์การแรงงานระหว่างประเทศ" องค์การแรงงานระหว่างประเทศได้เผยแพร่และส่งเสริม ให้ประเทศต่างๆ จัดระบบการประกันสังคมขึ้นตามความเหมาะสมของประเทศนั้นๆ ประเทศส่วนใหญ่จัดระบบประกันสังคมขึ้นแล้ว ส่วนประเทศไทยที่ยังไม่ได้จัดระบบประกันสังคมขึ้นนั้นล้วนมากเป็นประเทศที่ยังล้าหลังนั้นเอง (ลีที ไชยทองพันธ์, 2533 : 10)

3.2 วิวัฒนาการของระบบประกันสังคมในประเทศไทย

ความคิดในการจัดระบบประกันสังคมขึ้น ในประเทศไทยเริ่มขึ้นมาตั้งแต่ พ.ศ. 2495 ในรัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี มีนโยบายที่จะให้ประชาชนได้มีหลักประกันที่มั่นคงทางสังคม จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นชุดหนึ่งชื่อว่า "คณะกรรมการสังคมสงเคราะห์" เพื่อให้มีหน้าที่ในการพิจารณา วิธีการดำเนินการช่วยเหลือสังเคราะห์ประชาชนด้านสวัสดิภาพทางสังคม คณะกรรมการชุดนี้มี จอมพล ป. พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และกรรมการอีก 11 คน ซึ่งประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงที่เกี่ยวข้อง 5 ท่าน คือ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงต่างประเทศ และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา อธิบดีกรมประชาสงเคราะห์ ผู้แทนกระทรวงวัฒนธรรม ผู้แทนราชภัฏและเจ้าหน้าที่กรมประชาสงเคราะห์ เป็นกรรมการและเลขาธุการ

คณะกรรมการชุดดังกล่าวพิจารณาเห็นว่า ควรให้ความช่วยเหลือประชาชนตามวิธีการประกันสังคม จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นชุดหนึ่งประกอบด้วย พลโทประยูร ภมรมนตรี นายเศรษฐ์ เปี่ยมพงศ์สานต์ และนายสุขุม มากกิริมย์ เพื่อพิจารณากำหนดหลักการ และวิธีการ

ประกันสังคม (ศักดิ์ศรี บริบาลบรรพตเขตต์, 2533 : 229-230) คณะกรรมการได้ดำเนินการแล้วเสร็จและนำเสนอหลักการ และวิธีการประกันสังคม เมื่อปลายเดือนธันวาคม พ.ศ. 2496 และคณะกรรมการได้นำผลการพิจารณาเสนอต่อรัฐบาล ในที่สุดรัฐบาลได้เสนอร่างกฎหมายประกันสังคมต่อรัฐสภา และรัฐสภาให้ทราบพระราชนัญถิประกันสังคม พ.ศ. 2497 ประกาศใช้บังคับ เมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2497 พร้อมกับตั้งกรรมประกันสังคมขึ้นในกระทรวงการคลังด้วย (วิชัย โภสุวรรณจิตา, 2534 : 6) ทั้งนี้เพื่อเอื้ออำนวยในการบริหารระบบประกันสังคมด้วย แต่อย่างไรก็ตามการประกันสังคมตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2497 จะมีผลใช้บังคับอย่างจริงจังก็ต่อเมื่อมีการตราพระราชบัญญัติ จึงจะมีการดำเนินการตามระบบประกันสังคมที่กำหนดไว้ในกฎหมายได้ ซึ่งก็ไม่ได้มีการตราเป็นพระราชบัญญัติออกมา ทำให้ระบบประกันสังคมที่มีกำหนดไว้ในกฎหมายแล้วนั้น มิได้ถูกนำมาดำเนินการใช้บังคับในความเป็นจริง (วิจิตร ฟุ่งลดดา, 2534 : 15)

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2497 (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 71 ตอนที่ 11 วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2497) สรุปได้ดังนี้

1. ขอบเขตการคุ้มครอง ให้ความคุ้มครองแก่ประชาชนที่มีอายุระหว่าง 16-60 ปีและมีรายได้ประจำเดือนละ 500 บาท ขึ้นไป ยกเว้นข้าราชการ

2. ประโยชน์ทดแทน เรียกว่า "ประโยชน์สงเคราะห์" มี 6 ประเภท คือ คลอดบุตร ส่งเคราะห์บุตร เจ็บป่วย พิการหรือทุพพลภาพ ชราภาพ และอาปนกิจ โดยมีกำหนดรายละ เอียดของประโยชน์สงเคราะห์ ที่ผู้เอาประกันจะได้รับ นอกจากการกำหนดว่า ประโยชน์สงเคราะห์จ่ายเป็นลังของหรือบริการอื่นได้

3. เงินสมทบ การจ่ายเงินสมทบกำหนดอัตราเงินสมทบสูงสุด และมีอัตราแตกต่างกันระหว่างคนงานหญิงและชายตามกลุ่มรายได้ ซึ่งจำแนกเป็น 12 กลุ่ม เช่น กลุ่มที่ 1 รายได้ 500-900 บาท กลุ่มที่ 11 รายได้ 5,500-5,999 บาท และกลุ่มที่ 12 รายได้ 6,000 บาทขึ้นไป ต่อเดือน คนงานชายจ่ายไม่เกินเดือนละ 25 บาท คนงานหญิงจ่ายไม่เกินเดือนละ 20 บาท

อัตราส่วนของการส่งเงินสมทบทองลูกจ้าง นายจ้าง และรัฐบาลแตกต่างกัน โดยลูกจ้างออกเงินสมทบมากกว่านายจ้าง นายจ้างออกเงินสมทบมากกว่ารัฐบาล

4. องค์การบริหาร มีคณะกรรมการประกันสังคมซึ่งประกอบด้วย ประธานกรรมการรองประธานกรรมการ กรรมการอื่นอีกไม่น้อยกว่า 8 คน และไม่เกิน 12 คน แต่ตั้งโดยคณะกรรมการรัฐมนตรี โดยระบุเฉพาะอธิบดีกรมประกันสังคม เป็นกรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการประกันสังคม มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุม รักษาและจัดผลประโยชน์ของกองทุน จัดสรรบริการและชีชาดข้อพิพาทเกี่ยวกับประโยชน์ทดแทน ส่วนองค์กรในการจัดการในพระราชบัญญัติ มิได้ระบุองค์กรเพื่อการบริหารไว้ แต่มีการออกพระราชบัญญัติจัดตั้ง กรมประกันสังคมขึ้นในกระทรวงการคลังอีก 1 ฉบับ

อย่างไรก็ตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2497 มิได้ถูกนำมาใช้บังคับ เนื่องจากมีเลี้ยงคัตค้านจากประชาชนและสื่อมวลชน ซึ่งกลับเนื่องมาจากการไม่เข้าใจถึงผลลัพธ์ของระบบประกันสังคมเพราการประกันสังคมเป็นเรื่องใหม่ในประเทศไทย ประชาชนไม่แน่ใจว่าตนจะได้รับผลประโยชน์จริงจากการนำระบบประกันสังคมมาใช้บังคับ บริษัทห้างร้านที่เป็นนายจ้างก็ไม่ต้องการที่จะจ่ายเงินสมทบทองให้ต้องเพิ่มทุนในกิจการ ประกอบกับความไม่เห็นด้วยของบริษัทประกันภัยต่างๆ เพราะเห็นว่าอาจทำให้ต้องเสียผลประโยชน์ที่เคยได้รับไป จึงพยายามขัดขวางมิให้มีการนำระบบประกันสังคมมาใช้บังคับ จนผล ป. นิยูลสังคม จึงมีคำสั่งระงับการบังคับใช้โดยไม่มีกำหนด และกรมประกันสังคมที่จัดตั้งขึ้น สังกัดกระทรวงการคลังก็ถูกยุบไปเป็นกองความมั่นคงแห่งสังคม ในสังกัดกรมประชาสงเคราะห์ เพื่อรับผิดชอบงานวิชาการในการเตรียมการประกันสังคมต่อไป

นิคม จันทร์วิทูร (2528 : 14-15) กล่าวว่า สาเหตุของความล้มเหลวในการดำเนินการประกันสังคมประเมินว่า เกิดจากการที่ทางการมิได้สำรวจข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความต้องการของคนงานด้านหลักประกันรายได้ พระราชบัญญัติประกันสังคมกำหนดเนียงแนวทางกว้างๆ โดยมิได้วางหลักเกณฑ์เรื่องลักษณะประโยชน์ทดแทนที่จะได้รับไว้อย่างชัดเจนและที่สำคัญคือขาดการดำเนิน

การดำเนินการเผยแพร่เรื่องประโยชน์และคุณค่าของการประกันสังคม เพื่อสร้างความเข้าใจแก่ประชาชนอย่างจริงจัง

ในสมัย comunità ฐานรัชต์ ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย ได้เสนอให้แต่งตั้งคณะกรรมการการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติประกันสังคม ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี คณะกรรมการชุดนี้ได้นำพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2497 ไปพิจารณาและเสนอร่างใหม่ต่อคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน พ.ศ. 2507 คณะรัฐมนตรีส่งให้สภาวิจัยแห่งชาติศึกษาข้อเท็จจริงและเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณา สภาวิจัยแห่งชาติได้นำรายงานเสนอรัฐบาล ในปี พ.ศ. 2508 ว่า เห็นควรให้คงใช้บังคับระบบประกันสังคมไว้ก่อน เพราะประชาชนที่ยากจนจะต้องได้รับความเดือดร้อนจากการต้องจ่ายเงินสมทบ และนายจ้างที่ต้องจ่ายเงินสมทบเป็นสองเท่าของลูกจ้าง จึงไปเพิ่มต้นทุนการผลิต และทำให้ต้องปรับราคาสินค้าสูงขึ้น อันมีผลกระทบทำให้ประชาชนต้องเดือดร้อนโดยทั่วไป แต่ถ้ารัฐบาลเห็นว่า น่าจะใช้ระบบประกันสังคม ก็เห็นควรเริ่มด้วยการทดลองใช้วิธีสมมติใจ เมื่อรัฐบาลพิจารณาแล้ว จึงมีมติให้คงระบบประกันสังคมไว้ก่อน

ในปลายปี 2510 กรมประชาสงเคราะห์ได้เสนอให้รัฐบาลทบทวนเรื่อง การประกันสังคมอีกครั้งหนึ่ง คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ตั้งคณะกรรมการเตรียมการประกันสังคมชั้นคณะกรรมการชุดนี้ให้พิจารณาแก้ไขร่างพระราชบัญญัติประกันสังคมบางมาตรการ และเสนอให้รวมไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 แต่การประกันสังคมก็ยังไม่ได้ก้าวหน้าแต่อย่างใด

ในปี 2515 คณะปฏิวัติได้ออกประกาศฉบับที่ 103 ลงวันที่ 16 มีนาคม 2515 กำหนดให้มีกองทุนเงินทดแทนเพื่อจ่ายเงินทดแทนแก่ลูกจ้างแทนนายจ้าง ในกรณีที่ลูกจ้างประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยด้วยโรค ซึ่งเกิดจากการทำงาน อันถือได้ว่าเป็นวิธีการหนึ่งของการประกันสังคม กองทุนเงินทดแทนนี้เรียกว่า กองทุนเงินสมทบเฉพาะนายจ้างที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 20 คนขึ้นไป ในอัตรา ร้อยละ 0.2 ถึงร้อยละ 4.5 ตามประเภทกิจการของนายจ้าง ทั้งนี้มีสำนักงานกองทุนเงินทดแทนซึ่งเปิดดำเนินการ เมื่อปี 2517 เป็นองค์กรที่รับผิดชอบในการบริหารงานเชิงกับกรมแรงงาน

การประกันสังคม ได้รับการขยายขั้นมาพิจารณาอีกรั้งหนึ่งในปี 2518 โดยคณะกรรมการประกันสังคมตัวเองได้มีมติเห็นชอบตามข้อเสนอของกรมประชาสงเคราะห์ ได้ตั้งคณะกรรมการเตรียมการประกันสังคมขึ้น โดยมีอธิบดีกรมประชาสงเคราะห์เป็นประธาน และกรรมการอื่นอีก 16 คน คณะกรรมการซุ่มนี้ได้พยายามกระตุ้นให้รัฐบาลได้เห็นความสำคัญของการประกันสังคม โดยจัดให้มีการลั่มน้ำใจภาคชั้นในเดือนมิถุนายน 2520 เรื่องการประกันสังคม และได้สรุปผลเสนอต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี ซึ่งคณะกรรมการรัฐมนตรีได้มีมติให้สถาบันนักพัฒนบริหารศาสตร์นำไปศึกษาเพิ่มเติม คณะกรรมการเตรียมการประกันสังคม ได้จัดลั่มน้ำใจภาคอีกครั้งหนึ่งในเดือนเมษายน 2521 ในหัวข้อ การประกันสังคมและการพัฒนาประเทศ โดยความร่วมมือขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ ซึ่งผลการลั่มน้ำใจคณะกรรมการจัดตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจขึ้น 2 ชุด เพื่อพิจารณาขอบเขตชั้นตอนประโยชน์ทุกด้าน อัตราเงินสมทบทลอดจนการบริหาร และสถานพยาบาลที่เหมาะสมกับการให้บริการ คณะกรรมการเตรียมการประกันสังคมได้เสนอ ผลการพิจารณาของคณะกรรมการเฉพาะกิจไปยังคณะกรรมการรัฐมนตรี พร้อมกับร่างพระราชบัญญัติประกันสังคมที่แก้ไขใหม่ต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี ในเดือนกุมภาพันธ์ 2522 พร้อมๆ กับที่สถาบันนักพัฒนบริหารศาสตร์ ได้เสนอผลการศึกษาวิจัยต่อคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วย

ความเห็นของคณะกรรมการเตรียมการประกันสังคมนี้ เห็นว่าการประกันสังคมควรเริ่มด้วยโครงการสุขภาพโดยให้ประเทศไทยร่วมการเจ็บป่วยและคลอดบุตร ต่อมาก็ขยายไปสู่การให้ด้านชราภาพ ทุพพลภาพ และว่างงาน เงินสมทบที่สถาบันนักพัฒนบริหารศาสตร์ รวมกันให้ได้ร้อยละ 4.5 ของรายได้เฉลี่ยของลูกจ้าง โดยเริ่มในเขตกรุงเทพมหานคร และ 5 จังหวัดใกล้เคียง สำหรับสถานประกอบการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 20 คนขึ้นไป และให้มีการบริหารงานในลักษณะ โครงการ เป็นหน่วยงานอิสระ

ส่วนสถาบันนักพัฒนบริหารศาสตร์ เสนอความเห็นว่า การประกันสังคมเป็นสิ่งจำเป็น เมื่อเทียบกับประเทศไทยเพื่อนบ้านแล้ว ไทยยังล้าหลังอยู่มาก การประกันสังคมจึงควรจัดตั้งขึ้นในประเทศไทยโดยในช่วง 5 ปีแรก ควรเริ่มด้วยการประกันสุขภาพ ช่วง 5 ปีที่ 2 เป็นการ

ประกันทุพพลภาพ ชราภาพและตาย หลังจากนั้นจึงให้มีการประกันการว่างงาน หันนี้โดยให้จัดตั้งสำนักงานประกันแห่งชาติ ภายใต้การกำกับของคณะกรรมการติดตามเป็นผู้บริหารงาน

คณะกรรมการติดตามนี้ได้พิจารณาเรื่อง ในเดือนมีนาคม 2522 แต่ก็ยังไม่ได้ตัดสินใจ เพราะเห็นว่าเป็นระยะที่กำลังมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาล จึงรอให้รัฐบาลชุดต่อไปเป็นผู้พิจารณา

รัฐบาลชุดต่อมาซึ่งมี พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรีนั้น ได้มีมติรับหลักการประกันสังคมในเดือนธันวาคม 2523 และได้แต่งตั้งคณะกรรมการเตรียมการประกันสังคมขึ้น เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2524 โดยมีปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นประธาน และมีคณะกรรมการอีก 4 คน ประกอบด้วยด้านการแพทย์ กฎหมาย การเงินและการบริหาร และให้พิจารณาปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2497 ด้วย

คณะกรรมการชุดนี้ได้สรุปผลเสนอต่อกคณะกรรมการติดตามนี้แล้ว ว่า การประกันสังคมควรเริ่มดำเนินการกับสถานประกอบการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 20 คนขึ้นไปใน 10 จังหวัด ระยะแรกจะประกันการเจ็บป่วยที่ต้องพักรักษาตัวในโรงพยาบาล การทุพพลภาพ การคลอดบุตร และการตาย และการขยายไปสู่การให้บริการคนไข้นอก เงินสมทานนี้ให้เก็บในอัตราส่วนเท่ากันคือ ร้อยละ 1.5 ของรายได้ลูกจ้าง มีสำนักงานประกันสังคมอยู่ภายใน กิจการที่นายจ้างจัดสวัสดิการเบื้องต้น ให้กับพนักงาน ไม่ต้องเสียภาษี เมื่อเดือนกันยายน 2525 แต่ให้คณะกรรมการปฏิรูประบบราชการ และระเบียบบริหารราชการแผ่นดินพิจารณารายละเอียดอีกชั้นหนึ่ง คณะกรรมการปฏิรูประบบราชการได้ให้ความเห็นว่า ควรขยายขอบเขตงานกองทุนเงินทดแทนออกไปให้ทั่วถึงทุกจังหวัดก่อน เพื่อเป็นการวางแผนการประกันสังคม ชั้งคณะกรรมการติดตามนี้ได้มีมติเห็นชอบ เมื่อเดือนพฤษภาคม 2527 ให้ขยายกองทุนออกไปให้ทั่วในปี 2528

ในระหว่างที่ยังไม่มีการประกันสังคมอยู่นี้ กระทรวงการคลังได้พยายามส่งเสริมให้มีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ โดยออกกฎหมายฉบับที่ 162 ตามความในประมวลกฎหมายว่าด้วย

กองทุนสำรองเลี้ยงชีพและให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2527 ทั้งนี้ เพื่อให้นายจ้างและลูกจ้างร่วมกันจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพขึ้นด้วยความสมัครใจ โดยมีเงินสมทบจากทั้งสองฝ่ายเพื่อให้ลูกจ้างได้รับเงินจำนวนหนึ่ง เมื่อออกจากงาน และในปี 2530 คณะกรรมการต้องได้เสนอพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเข้าสู่สภาผู้แทนราษฎร ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรได้มีมติรับหลักการและได้มีการประกาศเป็นกฎหมาย ในรูปพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 แต่ก็ยังมีข้อห่วงดึงจากหลายฝ่ายว่า กองทุนสำรองเลี้ยงชีพมีขอบเขตที่แคบเกินไป และอาจเป็นอุปสรรคในการพัฒนาการประกันสังคม

ขณะเดียวกัน กระทรวงมหาดไทยได้พยายามเสนอให้คณะกรรมการต้องได้พิจารณาออกกฎหมายประกันสังคมด้วย ซึ่งคณะกรรมการต้องได้ให้กระทรวงมหาดไทยร่างพระราชบัญญัติประกันสังคมขึ้น เสนอไปยังคณะกรรมการกฤษฎีกาในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2530 ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกាបังคับต้องเปลี่ยนชื่อเป็น ร่างพระราชบัญญัติกองทุนสวัสดิการแรงงาน และพิจารณาแล้วเสร็จล้วนในเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2531 แล้วลั่งคืนไปยังคณะกรรมการต้องได้พิจารณาแล้วเสร็จล้วนในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2531 และนำเสนอเข้าสู่สภาผู้แทนราษฎร ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2532 พร้อมกับร่างกฎหมายที่เกี่ยวกับการประกันสังคมอีก 5 ฉบับ ได้แก่

1. ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม เสนอโดยนายชวลิต โอลสตานุเคราะห์ กับคณะ
2. ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม เสนอโดยนายยังคง วงศ์วรรณ
3. ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม เสนอโดยนางเตือนใจ นุ่oplle กับคณะ
4. ร่างพระราชบัญญัติกองทุนการเจ็บป่วยของงาน เสนอโดยนายเจริญ เชาว์ประยูร กับคณะ
5. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัชฎากร เสนอโดยคณะกรรมการต้องได้รับการลงนามโดยรัฐสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบในหลักการกับร่างกฎหมายทั้ง 6 ฉบับ พิจารณาร่วมกันโดยตั้งคณะกรรมการธุรการสามัญของสภาผู้แทนราษฎรขึ้นพิจารณา และให้ประชุมต่อให้เสร็จภายใน 15 วัน

คณะกรรมการชุดนี้มี นายประษพ บุญราชม์ เป็นประธาน และศาสตราจารย์นิคม จันทร์วิทูร เป็นรองประธาน

คณะกรรมการดังกล่าว ได้ประสานแนวคิดและหลักการของกฎหมายเกี่ยวกับการประกันสังคมทั้ง 5 ร่าง แล้วให้ใช้ชื่อว่า พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ.... และสภាដูญแพน ราชภรัฐมีติรับรองวาระที่ 3 เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม พ.ศ. 2532 แต่เมื่อร่างกฎหมายนี้เข้าสู่การพิจารณาของวุฒิสภาในวาระที่ 2 ได้มีการแก้ไขจนเนื้อหาแตกต่างไปจากเดิมมากจึงต้องตั้งคณะกรรมการชุดนี้ร่วม 2 สภाचั้นพิจารณา ซึ่งคณะกรรมการชุดนี้ได้แก้ไขกลับคืนสู่ร่างเดิมของสภាដูญแพนราชภรัฐ ดังนั้น เมื่อร่างกฎหมายฉบับนี้กลับสู่การพิจารณาของวุฒิสภาในวาระที่ 3 วุฒิสภาได้มีมติไม่รับด้วยคะแนนเสียง 105 ต่อ 56 แต่สภាដูญแพนราชภรัฐมีติรับรอง และได้มีมติยืนยันผ่านร่างพระราชบัญญัติประกันสังคมด้วยคะแนนเสียง 330 ต่อ 0 เป็นเอกฉันท์เมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2533 และด้วยคะแนนเสียงยืนยันเกินกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิกสภាដูญแพนราชภรัฐทั้งหมด ทำให้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมายต่อไป

3.3 สาระสำคัญของพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 (วิชัย โภสุวรรณจิตา, 2534 : 10-14)

ตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 นี้ได้มีบทบาทที่มุ่งสร้างหลักประกันให้แก่ลูกจ้างและบุคคลอื่น โดยการจัดตั้งกองทุนประกันสังคมขึ้นเพื่อให้การช่วยเหลือแก่ลูกจ้างหรือบุคคลอื่นที่เป็นผู้ประกันตนในเรื่องการประสบอันตราย การคลอดบุตร การร่วงงาน การทุพพลภาพ ชั่งสามารถเกิดขึ้นแก่ลูกจ้างหรือบุคคล และการให้หลักประกันในการเลี้นป่วย ชราภาพ และการตายชั่งเกิดขึ้นกับทุกๆ คน พระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดแนบท้ายหลักประกันที่ให้แก่ลูกจ้าง และบุคคลอื่น ในส่วนของลูกจ้างนั้นเป็นลักษณะของการบังคับ โดยให้สถานประกอบการที่มีลูกจ้าง ตั้งแต่ยี่สิบคนขึ้นไป ส่งเงินสมทบเข้ากองทุนร่วมกับลูกจ้าง ในสถานประกอบการนั้น นอกจากนี้ยัง

ให้ใช้บังคับแก่สถานประกอบการที่มีลูกจ้างสิบคนขึ้นไป เมื่อพ้นกำหนดสามปีนับแต่วันที่กฎหมายนี้ใช้บังคับ ส่วนกรณีของบุคคลอื่นๆ นั้น การสมควรเป็นผู้ประกันตนถือเป็นเรื่องสมควรใจ

แม้กฎหมายฉบับนี้จะใช้บังคับทั่วไป แต่ก็มีข้อยกเว้นสำหรับผู้ทำงานบางประเภท คือ ข้าราชการ และลูกจ้างประจำของทางราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ลูกจ้างของทางรัฐบาลต่างประเทศ หรือองค์กรระหว่างประเทศ ลูกจ้างของนายจ้างที่มีสำนักงานในประเทศไทย แต่ไปประจำทำงานในต่างประเทศ และครูของโรงเรียนเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน สำหรับในการเดินทางนั้นได้มีกฎหมายบังคับใช้เฉพาะ ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกัน ข้อยกเว้นนอกจากนี้ ยังรวมไปถึงกรณีของสถานประกอบการที่มีการจัดสวัสดิการ หรือให้ประโยชน์ทดแทน ก่อนหน้าการบังคับใช้กฎหมาย และให้ประโยชน์มากกว่าที่กำหนดในกฎหมาย ก็ให้ดำเนินการต่อไป โดยไม่ต้องส่งเงินสมบทเข้ากองทุน

พระราชบัญญัติประกันลังความนี้ได้กำหนดให้ยกเว้นสำหรับลูกจ้างที่มีความลับไว้ดังนี้

1. คณะกรรมการประกันลังค์

กฎหมายฉบับนี้ผู้ดึงคณะกรรมการไว้ 3 คน คือ คณะกรรมการประกันลังค์ คณะกรรมการประกันลังค์แพทย์ และคณะกรรมการอุทธรณ์ คณะกรรมการประกันลังค์ถือเป็นคณะกรรมการและบุคคลที่มีความลับคัญ เนื่องจากทำหน้าที่กำกับ กำหนดแนวทางและเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรี ว่าด้วยงานประกันลังค์ อำนวยหน้าที่ลับคัญอันอื่นๆ ก็มี อาทิ การกำหนดระเบียบการรับเงิน จ่ายเงิน การเก็บรักษาเงินกองทุน และการหาประโยชน์จากการกองทุน สำหรับองค์ประกอบของคณะกรรมการซึ่งกำหนดไว้ในมาตรา 8 โดยระบุให้เลขาธิการสำนักงานประกันลังค์เป็นประธานกรรมการ มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข่น กระทรวงการคลัง กระทรวงสาธารณสุข สำนักงบประมาณ เป็นกรรมการ ทั้งนี้ ให้มีผู้แทนจากฝ่ายนายจ้างและฝ่ายลูกจ้าง เป็นกรรมการโดยให้มีจำนวนเท่ากันถือฝ่ายละห้าคน

นอกจากนี้กฎหมายยังให้อำนาจรัฐมนตรีที่จะแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่เกินห้าคน ให้เป็นที่ปรึกษาแก่คณะกรรมการได้ ในส่วนของคณะกรรมการแพทย์ กฎหมายได้จัดตั้งขึ้นเพื่อทำ

หน้าที่เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการในเรื่อง เกี่ยวกับการให้บริการทางการแพทย์ ตลอดจนการให้ความเห็นในด้านการแพทย์ต่อคณะกรรมการอุทธรณ์และสำนักงานประกันสังคม

คณะกรรมการชุดสุดท้ายที่กฎหมายกำหนดให้มีก็คือ คณะกรรมการอุทธรณ์ คณะกรรมการชุดนี้แต่งตั้งโดยรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาคำอุทธรณ์ที่มีคดีค้านคำสั่งของเลขาธิการ หรือ พนักงานคำอุทธรณ์ที่อนุมัติ หากผู้ร้องไม่เห็นด้วยกับสามารถนำไปสู่ศาลแรงงาน เพื่อการพิจารณาคดีได้ อย่างไรก็ตาม ให้อีกคำวินิจฉัยของคณะกรรมการอุทธรณ์เป็นที่สุด ในกรณีผู้ร้องไม่นำคดีไปสู่ศาลแรงงานในระยะเวลาที่กำหนด

2. สำนักประกันสังคม

สำนักงานประกันสังคมเป็นองค์กรทำหน้าที่บริหารงานกองทุนประกันสังคม โดยทำหน้าที่เก็บรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประกันสังคม รวมทั้งปฏิบัติงานธุรการให้แก่คณะกรรมการชุดต่างๆ หน้าที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ การจัดทำทะเบียนนายจ้างและผู้ประกันตน

3. กองทุนประกันสังคม

หลักการที่สำคัญอีกประการหนึ่งของการประกันสังคมก็คือ การจัดตั้งกองทุนขึ้นเพื่อนำมาจ่ายเป็นประโยชน์ทดแทนแก่ต่างๆ ตามที่กฎหมายกำหนดเหล่านี้มาประกอบด้วยเงินสมทบที่เรียกเก็บจากสามฝ่าย เงินเพิ่ม ผลประโยชน์ของกองทุน เงินค่าธรรมเนียม เงินที่ได้รับจากการบริจาคหรืออุดหนุนและเงินอุดหนุน หรือเงินที่ดูแลราชการที่รัฐบาลจ่ายและรายได้อื่น เงินกองทุนที่เก็บนี้กฎหมายระบุให้เป็นของสำนักงาน และไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังเป็นรายได้แผ่นดิน คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจจะจัดสรรเงินกองทุนไม่เกินร้อยละลิบของเงินสมทบที่ตั้งไว้ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงาน อย่างไรก็ต้องกรณีเงินกองทุนไม่พอ กฎหมายระบุให้รัฐบาลจ่ายเงินอุดหนุนหรือเงินที่ดูแลราชการให้ตามความจำเป็น เงินกองทุนของสำนักงานนี้จะต้องมีการควบคุม และจัดระเบียบเกี่ยวกับการรับจ่ายและการเก็บรักษา รวมตลอดจนถึงการนำไปใช้ประโยชน์ และรัฐมนตรีที่เสนอแนะและ

รายงานการรับจ่ายเงินกองทุนที่ผ่านมาตรวจสอบแล้วต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอต่อรัฐสภาเพื่อทราบ

4. การเป็นผู้ประกันตน

การเป็นผู้ประกันตน พระราชนักขัตติมันบันชี้ด้วยแนวทางคล้ายๆ กับพระราชบัญญัติประกันสั่งคุมปี พ.ศ. 2497 กล่าวคือ นอกจากลูกจ้างจะเข้าเป็นผู้ประกันตนได้แล้ว ยังให้โอกาสผู้ประกันอาชีพอิสระสมควรเข้าร่วมประกันตนได้ หลังจากที่ได้มีการนับคันใช้กฎหมายไปแล้ว 4 ปี ซึ่งที่น่าสังเกตสำหรับพระราชบัญญัติมันบันช์คือ กฎหมายให้นายจ้างได้จัดสวัสดิการเกี่ยวกับการประกันสั่งคุมได้ถูกว่าที่ระบุไว้ในกฎหมาย ให้นายจ้างนำหลักฐานมาขอลดลงอัตราเงินสมทบในประเภทประโยชน์ทุกประเภทเท่านั้นจ้างได้จัดสวัสดิการไว้ให้ได้ และกฎหมายนี้ใช้บังคับแก่สถานประกอบการทั่วประเทศ แต่ลูกจ้างเฉพาะในสถานประกอบการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ยี่สิบคนขึ้นไป ต่อเมื่อมีการใช้กฎหมายไปแล้ว 3 ปี จะขยายการใช้บังคับไปยังสถานประกอบการที่มีลูกจ้างสิบคนขึ้นไป

ส่วนการลี้นสุดของผู้ประกันตนที่เป็นลูกจ้างนั้นมี 2 ประการ คือ การตาย และการลี้นสุดการเป็นสภาพลูกจ้าง สภาพการลี้นสุดของการเป็นลูกจ้างอาจไม่ลี้นสุดการเป็นผู้ประกันตน หากลูกจ้างนั้นสมควรเป็นผู้ประกันตนต่อไปภายหลังจากการลี้นสุดการเป็นลูกจ้างแล้ว

การลี้นสุดการเป็นผู้ประกันตนของผู้ซึ่งไม่ได้เป็นลูกจ้าง กล่าวคือ ผู้สมควรใจเป็นผู้ประกันตนด้วยต้นเองมีสามประการ คือ สิ้นสุดเมื่อตาย และเมื่อผู้ประกันตนมีสภาพเป็นลูกจ้าง และการลาออกจาก การเป็นผู้ประกันตน ซึ่งกฎหมายที่อนุญาตให้เป็นผู้ประกันตนตามกฎหมาย ไม่สามารถจะลี้นสุดการเป็นผู้ประกันตนได้ด้วยการลาออก เนื่องจาก การเป็นผู้ประกันตนเป็นเรื่องการบังคับ

5. เงินสมทบ

กฎหมายกำหนดให้นายจ้าง ผู้ประกันตน และรัฐบาลออกเงินสมทบเข้ากองทุนฝ่ายละเท่าๆ กัน ตามอัตราที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ส่วนผู้ประกันตนที่สมควรใจเข้าร่วมกองทุน ให้

รัฐบาล และผู้ประกันตนออกเงินสมทบเข้ากองทุนโดยรัฐบาลออกให้หนึ่งเท่า และผู้ประกันตนออกสองเท่า

ในการเก็บเงินสมทบสำหรับผู้เป็นลูกจ้างนั้น ให้นายจ้างหักค่าจ้างของผู้ประกันตนตามจำนวนที่จะต้องส่งทุกครั้งที่มีการจ่ายค่าจ้าง สำหรับนายจ้างที่ไม่นำส่งหรือส่งไม่ครบภายในกำหนดเวลาทั้งในส่วนของตนและลูกจ้าง ต้องจ่ายเงินเพิ่มในอัตราอัตร้อยละสองต่อเดือนของจำนวนเงินสมทบที่ค้างส่งหรือยังขาดอยู่ ทั้งนี้กฎหมายให้อำนาจเลขานุการสำนักงานประกันสังคมออกคำสั่งเป็นหนังสือ หนังสือให้ด้วยอายุด แลและขยายผลต่อมาต่อทุกคนในส่วนที่ไม่นำส่งหรือนำส่งไม่ครบเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อให้ได้รับเงินที่ค้างชำระ ทั้งนี้ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้ ส่วนหนึ่งเกิดจากการไม่ชำระเงินสมทบหรือเงินเพิ่ม ให้สำนักงานประกันสังคมมีบุริมลักษณ์เห็นอกรับผิดชอบทั้งหมดของนายจ้างซึ่งเป็นลูกหนี้ในลำดับเดียวกับบุริมลักษณ์ในมูลค่าภาระ

ประเด็นสำคัญอีกประการหนึ่งคือ กฎหมายกำหนดให้ผู้รับเหมาชั้นต้น ร่วมรับผิดชอบผู้รับเหมาชั่วชั้งซึ่งเป็นนายจ้างในเงินสมทบ และมีหน้าที่ต้องจ่ายตามกฎหมายนี้

สำหรับอัตราเงินสมทบ ที่แต่ละฝ่ายต้องออกสมทบท่ากัน ทั้งนี้ ขึ้นกับประเภทของประโยชน์ที่ต้องการ เงินสมทบเพื่อการจ่ายประโยชน์ที่ต้องการในกรณีประสบอันตราย หรือเจ็บป่วย ทุพพลภาพ ตายและคลอดบุตร นั้น ให้ทุกฝ่ายจ่ายอัตร้อยละ 1.5 ของค่าจ้างของผู้ประกันตน ส่วนเงินสมทบเพื่อการจ่ายประโยชน์ที่ต้องการกรณีเสื่อมเคราะห์บุตร และสร้างพาณิช แต่ละฝ่ายจ่ายเท่ากัน คือร้อยละ 3 ส่วนกรณีว่างงานนั้นแต่ละฝ่ายจ่ายอัตร้อยละ 5

6. ประโยชน์ทดแทน

พระราชบัญญัตินี้บัญกำหนดประโยชน์ทดแทนไว้ 7 ประการ คือ

6.1 ประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย

6.2 ประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตร

6.3 ประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพ

6.4 ประโยชน์ทดแทนในกรณีตาย

6.5 ประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพ

6.6 ประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงาน

6.7 ประโยชน์ทดแทนในการผู้สูงอายุ

6.1 ประโยชน์ทดแทนในการผู้สูงอายุพนักงานจากการประสนอันตราย หรือเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน จ่ายให้เมื่อผู้ประกันได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 90 วันภายในระยะเวลา 15 เดือน ก่อนทุพพลภาพ ดังนี้

- จ่ายเป็นค่าบริการทางการแพทย์ตามหลักเกณฑ์ และอัตราที่คณะกรรมการแพทย์กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประกันลังคม
- จ่ายเป็นเงินทดแทนการขาดรายได้ เนื่องจากการทุพพลภาพต่อจากการได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้กรณีประสนอันตราย หรือเจ็บป่วยในอัตรา率อยละ 50 ของค่าจ้างรายวัน โดยเฉลี่ยต่อไปอีก 15 ปี แต่ถ้าผู้ประกันตนได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพทางร่างกายหรือจิตใจจนมีสภาพดีขึ้นแล้ว เลขานิการสำนักงานมีอำนาจลั่งลดเงินทดแทนการขาดรายได้ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการแพทย์กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประกันลังคม

6.2 ประโยชน์ทดแทนในการผู้คลอดบุตร สำหรับคนเมือง หรือหญิงคู่สมรสของผู้ประกันตน ซึ่งจ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 210 วัน ภายในระยะเวลา 15 เดือนก่อนวันรับบริการทางการแพทย์ สำหรับการคลอดบุตรไม่เกิน 2 ครั้ง ดังนี้

- จ่ายเป็นค่าบริการทางการแพทย์ตามหลักเกณฑ์ และอัตราที่คณะกรรมการแพทย์กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประกันลังคม
- จ่ายเป็นเงินทดแทนการขาดรายได้ ในกรณีผู้ประกันตนหญิงต้องหยุดงานเพื่อการคลอดบุตรในอัตรา率อยละ 50 ของค่าจ้างรายวันโดยเฉลี่ยตามระยะเวลาไม่เกิน 60 วัน

6.3 ประโยชน์ทดแทนในกรณีตาย โดยมิใช่ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย เนื่องจาก การทำงาน จ่ายให้แก่บุคคลตามที่กฎหมายกำหนด เป็นค่าทำศพจำนวน 100 เท่าของอัตราสูง สุดของค่าจ้างชั่วคราวรายวันตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน

6.4 ประโยชน์ทดแทนในการเส丧เคราะห์บุตรซึ่งจ่ายให้มือผู้ประกันตนได้จ่ายเงิน สมบทบມาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี และให้ได้รับเงินส่งเคราะห์ในจำนวนบุตรไม่เกิน 2 คน ดังนี้

1. ค่าส่งเคราะห์ความเป็นอยู่บุตร
2. ค่าเล่าเรียนบุตร
3. ค่าวัสดุอาหารยาบาล
4. ค่าส่งเคราะห์หอนที่จำเป็น

6.5 ประโยชน์ทดแทนในการเสียรากฟัน ซึ่งจ่ายให้มือผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมบทบມาแล้วไม่น้อยกว่า 15 ปี โดยระยะเวลางานจ่ายไม่จำเป็นต้องต่อเนื่องกัน และผู้ประกันตนต้อง มีอายุครบ 55 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ซึ่งจะจ่ายเป็นเบี้ยเลี้ยงชีพให้โดยคำนวณตามล้วนแต่จำนวนและ ระยะเวลาการส่งเงินสมบทบມตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง

6.6 ประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงาน ซึ่งจ่ายเงินให้มือผู้ประกันตนได้จ่ายเงิน สมบทบມาแล้วไม่น้อยกว่า 6 เดือน ภายในระยะเวลา 15 เดือนก่อนการว่างงาน และต้องเป็นผู้ที่ อยู่ในเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด ซึ่งจะจ่ายให้ตั้งแต่วันที่เบดแนบแต่วันว่างงานจากการทำงานกับ นายจ้างรายสุดท้ายตามหลักเกณฑ์และอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

7. การอุทธรณ์

ในกรณีที่นายจ้างผู้ปฏิบัติงาน หรือบุคคลอื่นใดไม่พอใจคำสั่งของเลขานิการ หรือ พนักงานซึ่งลั่งการตามกฎหมายนี้ ให้ผู้นั้นมีลักษณะอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อคณะกรรมการอุทธรณ์ ภายใน สามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

คณะกรรมการอุทธรณ์ ซึ่งทำหน้าที่พิจารณาคำคัดค้าน ให้ประกอบด้วยบุคคลซึ่ง รัฐมนตรีแต่งตั้ง ประกอบด้วยกรรมการจากผู้แทนในลักษณะตัวภาคี มีจำนวนรวมกันไม่เกินสิบสาม

คน โดยให้อยู่ในตำแหน่งครัวลະสองปี และให้คณะกรรมการอุทธรณ์ มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อช่วยเหลือในการดำเนินการอย่างโดยย่างหนึ่งได้

8. บทกำหนดโทษ

พระราชบัญญัตินี้ มีบทกำหนดโทษแก่ผู้ใดซึ่งไม่ให้อัยค่า ไม่ส่งเอกสารหลักฐานหรือข้อมูลที่จำเป็นตามคำสั่งของคณะกรรมการ คณะกรรมการและพนักงานเจ้าหน้าที่ ตลอดจนมีเจตนาไม่กรอกรายการสำรวจ หรือกรอกโดยรู้ว่าเป็นเท็จต้องระหว่างไทยจำคุก หรือปรับตามกฎหมาย

ผู้ใดฉัดช่วงหรือไม่อ่านวยความลับด้วยความลับด้วยความลับแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องระหว่างไทยจำคุกหรือปรับเช่นกัน

อย่างไรก็ตาม หากเห็นว่าผู้กระทำผิดไม่ควรได้รับโทษถึงจำคุกหรือไม่ควรถูกฟ้องร้องสำหรับความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียว หรือความผิดที่มีโทษปรับหรือจำคุกไม่เกินหกเดือน ให้เลขาธิการหรือผู้ได้รับมอบหมายในกรณีความผิดที่เกิดขึ้นในกรุงเทพมหานคร และผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้รับมอบหมาย ในการตีตั้งจังหวัดให้มีอำนาจเปรียบเทียบ ถ้ากรณีผู้กระทำผิดไม่ยินยอมให้เปรียบเทียบทรือข้อความแล้วไม่ชาระภัยในกำหนดเวลาให้ดำเนินคดีต่อไป

9. การบังคับใช้กฎหมาย

กฎหมายฉบับนี้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา กล่าวได้ว่าเป็นหลักการสำคัญที่สุด ที่คณะกรรมการอธิการทั้งคณะกรรมการให้เป็นไป เช่นนี้ เพื่อแก้เคล็ดจากพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2497 (ให้มีผลใช้บังคับเมื่อมีพระราชบัญญัติประกาศใช้ แต่ยังไม่ได้มีพระราชบัญญัติประกาศใช้จนถึงปัจจุบันนี้)

10. บทเฉพาะกาล

พระราชบัญญัตินี้มีบทเฉพาะกาลกำหนดเงื่อนไขเวลาที่ใช้บังคับแก่สถานประกอบการที่มีลูกจ้างตั้งแต่สิบคนขึ้นไป เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลา เวลาสามปีนับแต่กฎหมายนี้ใช้บังคับ ส่วนประโยชน์ทั้งหมดที่ใช้บังคับในระยะ

เริ่มแรกนั้นก็มี 4 ประเภท คือ การประสันต์รายหรือเจ็บป่วย กรณีพพลภาพ กรณีตาย และกรณีคลอดบุตร ส่วนกรณีการลงทะเบียนบุตร และชราภาพนั้นให้ดำเนินการเก็บเงินสมทบภายในหกปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

สำหรับการเก็บเงินสมทบเพื่อประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงาน จะเริ่มเมื่อได้ให้ตราเป็นพระราชบัญญัติ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved